

ESKİ SOVYET CUMHURİYETLERİ'NDE İŞ İMKANLARI...

Güntekin KÖKSAL

PET Holding Yönetim Kurulu Başkanı

Türk işadamları için eski Sovyet Cumhuriyetleri'nde iş imkanları, hem çeşit zenginliği, hem de boyut olarak çok büyük potansiyele sahiptir.

Bu konuda, doğrudan ticaret imkanları olduğu gibi geniş ölçüde yatırım imkanları da bulunmaktadır. Ancak, "iş imkanları"nı yorumlayabilmek için, önce bu Cumhuriyetlerin içinde buldukları ekonomik duruma geniş çerçevede bir göz atmakta yarar vardır. Bu bilgiler, eski Sovyet Cumhuriyetleri'nde iş yapmak isteyen işadamlarımız için önemli ipuçlarını da içermektedir.

Eski Sovyet Cumhuriyetleri, gerek yeraltı zenginlikleri, gerekse orman ve tarım yapısı olarak, her biri kendine göre, önemli potansiyele sahiptirler.

Ancak, sanayi yapılarına baktığımızda, Sovyetler Birliği'nde uzun yıllardır uygulanagelen merkezi planlamaya dayalı ekonomik sistemin de bir sonucu olarak, jeolojik ve ekolojik yapılarına uygun olduğunu söylemek pek de mümkün değildir.

Ayrıca, kurulu sanayi, gerek ürünlerin işlenebildiği nihai aşamalar, gerekse teknolojinin eskiliğine bağlı olarak günümüz dünyasında kalite ve fiyat açısından rekabet edebilecek ürünler elde edilmesine müsait değildir.

Eski Sovyet Cumhuriyetleri'nin önemli sorunlarından biri de içinde buldukları ağır döviz darboğazıdır. Başta COMECON'un dağılması ve örgüt içinde ruble ile yapılan dış ticaretin döviz bazına oturtulması olmak üzere pek çok nedenden kaynaklanan bu darboğazın aşılması, daha epey bir zaman ve çabayı gerektirecek görünümündedir.

Eski Sovyet Cumhuriyetleri ve özellikle de Rusya Federasyonu için akıldaki bulundurulması gereken bir önemli gerçek de bu Cumhuriyetlerdeki çok sayıda yarım kalmış veya proje aşamasından öteye gidememiş sanayi, sosyal ve sağlık yatırımlarının varlığıdır. Bu ülkelerde faaliyet göstermek ve özellikle yatırım yapmak isteyen işadamlarımızın bu projelerle ilgilenmelerinde büyük yarar olacaktır.

Bu verilerin ışığında, neler yapılabileceğine ve özellikle de nelere dikkat edilmesi gerektiğine gelince, ilk olarak, zaman kaybetmeden hızlı karar verip hareket edilmesi gereği, yalnızca özellikle Türk Cumhuriyetleri'nde yoğunlaşan "Türkiye'den beklentilere yanıt verebilme" açısından değil, bizim çıkarlarımız açısından da büyük önem arz etmektedir.

Bu pazarın kısa dönemde yüksek risk taşıdığı bir gerçektir. Ancak, şu anda ifade edilen ve yasal düzenlemelerle ortaya konan Hükümet politikaları, Türk özel sektörünün bu ülkelere açılmasını destekler niteliktedir. Daha da önemlisi, bu pazarda kademizle başbaşa bırakılmayacağımız güvencesinin işaretlerini taşımaktadır.

İkinci husus, Türk özel sektörünün bu pazardaki tavı ile ilgilidir.

Herşeyden önce, bu pazara yaklaşımımızda bir seferlik ilişkiler ve parlak karlar hevesinden ziyade, uzun vadeli, sağlam ve güvenilirliğimizi zedelemeyecek işbirliği alanlarına yönelinmelidir.

Türk özel sektörünün, acı sonuçlarını detalarca gördüğümüz hastalığı "kendi kendimize rakip olmak" ise bu pazarda mutlaka önlenmelidir.

Eski Sovyet Cumhuriyetleri'nde iş yapılabilecek sahaların belirlenmesinde, bu cumhuriyetlerin mevcut ekonomik yapıları önemli göstergeler sergilemektedir.

Mevcut tarımsal potansiyelin ve yeraltı zenginliklerinin değerlendirilmesine yönelik işbirliği, üretimin kalite ve rekabet şansını iyileştirebilecek çalışmalar ve tabii değişen yaşam standardı ve dünya görüşüne paralel olarak ortaya çıkan yeni mal ve hizmet taleplerinin karşılanmasına yönelik iş ilişkileri, bunlardan başlıcaları olarak sıralanabilir.

Bu Cumhuriyetlerde iş yapmak isteyen işadamlarımız, mevcut döviz darboğazını göz önüne almak ve ihraç etmek istedikleri mal veya hizmete ilişkin teklif paketleri içine, çoğu zaman, bu işin gerçekleştirilebilmesi için gerekli finans kaynağını da dahil etmek zorunda kalacaklarını unutmamalıdır. Bu noktada barter bazlı ticaret gündeme gelmekte ve çok büyük önem kazanmaktadır.

Eski Sovyet Cumhuriyetleri ile yapılabilecek ekonomik işbirliği imkanları, Türkiye için tarihsel bir fırsat boyutundadır. Bu fırsattan gerektiği biçimde yararlanılabilemesinin, Türkiye'nin ekonomik kalkınma ve Batı ile entegrasyon süreçlerine de büyük katkıları olacaktır.

PETKONTUR A.Ş.

PET HOLDİNG A.Ş.'ye bağlı PETKONTUR A.Ş. olarak Rusya Federasyonu'nun Batı Sibirya bölgesinde, PETEKS Dış Ticaret A.Ş. olarak da Azerbaycan'da projeler üstlenmiş ve üstlenmektedir.

PETKONTUR'un Novokuznetsk'deki poliklinik inşaatı projesi tıbbi teçhizatı da dahil olmak üzere anahtar teslimi bir projedir.

Firmanın BDT'deki diğer işleri arasında çok katlı betonarme karkas bina inşaatları, zemin ıslahı ve ankraj, çelik konstrüksiyon işleri yer almaktadır.

Novokuznetsk'deki projelerin yürütülmesi sırasında hak ediş ödemelerinde, malzeme naklinde ve sigorta işlemlerinde güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Azerbaycan'da ise bankacılık ve sigorta işlemleri ve ithalat/ ihracat mevzuatı ile ilgili ve bürokratik engeller projeleri etkilemektedir.

PETKONTUR CO. INC.

PETKONTUR INC. of PET HOLDING INC. has undertaken and continues to undertake projects in Western Siberia, and PETEKS INC. has undertaken and continues to undertake projects in Azerbaijan.

The polyclinic construction project of PETKONTUR in Novokuznetsk is a turn-key project complete with medical instruments.

Among the other works of the company in CIS are multi-storey reinforced concrete buildings, land rehabilitation and anchorage and steel construction works.

In carrying out the projects in Novokuznetsk, difficulties are encountered in receiving reimbursements, transportation of supplies and materials, and insurance.

In Azerbaijan, difficulties such as bureaucratic impediments related to banking and insurance and import/export legislation affect projects.

BREAD FACTORY, NOVOKUZNETSK - RUSSIAN F.

500 BED SURGICAL HOSPITAL, NOVOKUZNETSK - RUSSIAN F.

PETKONTUR

İşin Tanımı <i>Description Of Work</i>	Yeri <i>Location</i>	İnşaat Alanı <i>Total Area</i> <i>(M2)</i>	Yapım Süresi <i>Constr. Period</i> <i>(Ay/Month)</i>	Bitiş T. <i>Compl.</i> <i>Date</i>	İşçi Sayısı <i>Number Of</i> <i>Workers</i>	İşin Bedeli <i>Value</i> <i>(1000 \$ US)</i>
Ekmek Fabrikası <i>Bread Factory</i>	Novokuznetsk <i>Rusya / Russian F.</i>	1000	10		40	2,050
Lojman <i>Dwelling Units</i>	Novokuznetsk <i>Rusya/Russian F.</i>	9500	12		60	1,300
Betonarme Makina Temeli <i>Reinforced Concrete</i>	Novokuznetsk <i>RUSSIA/RUSSIAN F</i>	12 000	8		130	6,500
500 Yataklı Cerrahi Hastane <i>500 Bed Surgical Hospital</i>	Novokuznetsk <i>Rusya / Russian F.</i>	41 000	54		450	61,035
Poliklinik <i>Polyclinic</i>	Novokuznetsk <i>Rusya/ Russian F.</i>	12 000				7,800
Kafeterya Binaları <i>Cafeteria Buildings</i>	Novokuznetsk <i>Rusya/Russian F.</i>	4400	4			400
Konut Ve İşhanı <i>Housing & Business Center</i>	Novokuznetsk <i>Rusya /Russian F.</i>	26 500				18,550
Beton Temel Ve Çelik Montaj <i>Steel Construction & Erection</i>	Novokuznetsk <i>Rusya/Russian F.</i>					4,000
İlinka Evleri Konut Projesi <i>Ilinka Housing Complex</i>	Novokuznetsk <i>Rusya / Russian F.</i>					130,000
Hamderi İşleme Fabrikası <i>Leather Tanning Factory</i>	Taus <i>Azerbaycan/Azerbaijan</i>		17		100	4,500
Deri Konfeksiyon Fabrikası <i>Leather Fashion House</i>	Baku <i>Azerbaycan/Azerbaijan</i>		18		100	3,000

STEEL WORKS PLANT REINFORCED CONCRETE FOUNDATIONS,
NOVOKUZNETSK - RUSSIAN F.

LEATHER FASHION HOUSE ,BAKU - AZERBAIJAN